

BANKEN ONTVANGEN KREDIETRAPPORAGES GRAAG DIGITAAL

Nieuwe praktijkhandreiking SBR-kredietrapportages

ABN AMRO, ING en Rabobank, samengevoegd in Financiële Rapportage Coöperatief (FRC) ondersteunen het SBR initiatief van de overheid en willen graag kredietrapportages digitaal gaan ontvangen. Doel is om in 2012 tachtig procent van de jaarcijfers 2011 digitaal te ontvangen. Dat stelt nieuwe eisen aan de accountant.

TEKST HANNEKE KNOOP EN GERARD VAN IJZENDOORN* | BEELD CORBIS

Standard Business Reporting (SBR) is een methode voor het snel en efficiënt opstellen van financiële rapportages. De basis is de Nederlandse Taxonomie, gebaseerd op een internationale standaardtaal, waarop diverse uitvragende instanties, waaronder banken en belastingdienst, uitbreidingen (zogenaamde extensies) kunnen aanbrengen. Deze taal bevat eenduidige definities en processen en kan in het financiële verkeer naar alle betrokken instanties worden gebruikt en voorkomt zo misverstanden en vertragingen. Met SBR wordt eenvoudiger en sneller aan veel rapportageverplichtingen voldaan, zonder steeds de administratie te hoeven aanpassen. De extensie die de banken gebruiken, wordt Bankentaxonomie genoemd.

'BANKENHUB'

De kredietrapportage wordt digitaal naar de uitvragende partijen - de banken - verzonden. De overheid gebruikt hiervoor Digipoort, maar omdat FRC geen overheid is, kan dit niet en ontwikkelde zij een eigen 'bankenhub'. Dit gezamenlijke aanleverpunt, de Bancaire Infrastructurele Voorzieningen (BIV)', maakt gebruik van dezelfde techniek als de overheid. De aangeleverde gegevens gaan vanuit de hub veilig naar de bank die de cliënt zelf opgeeft. Het aanleverpunt werkt als doorgeefluik en slaat dus zelf geen gegevens op. Naar verwachting zullen op korte termijn meer banken zich aansluiten bij deze coöperatie.

KWALITEITSEISEN

De kredietrapportage dient aan bepaalde kwaliteitseisen te voldoen. Deze zijn voor de accountantspraktijk vast-

gelegd in de Praktijkhandreiking SBR Kredietrapportage. Administratiekantoren kunnen de kwaliteitseisen terugvinden in het nog uit te brengen Bancair Kwaliteitsraamwerk voor Kredietrapportage. Hieronder summier de belangrijkste eisen waaraan een accountant moet voldoen.

SCOPE PRAKTIJKHANDREIKING

De praktijkhandreiking geldt voor accountantspraktijken die voor cliënten een kredietrapportage op elektronische wijze via de bankenhub willen aanleveren, hierna de 'SBR-kredietrapportage'. Vooralsnog geldt dit alleen voor kleine ondernemingen, zowel kleine rechtspersonen als natuurlijke personen. Er is nog geen rekening gehouden met de bankentaxonomie 2011, waarin ook het aanleveren van SBR-kredietrapportages voor middelgrote rechtspersonen is opgenomen.

SOORT OPDRACHT

De SBR-kredietrapportage voldoet aan de kenmerken van een financieel overzicht, en valt daarmee onder Standaard 4410. Bij de SBR-kredietrapportage wordt altijd een samenstellingsverklaring afgegeven. Ook voor natuurlijke personen geldt deze eis, deze rapportage kan niet worden beschouwd als een 'bijlage bij de IB-aangifte'. De wijze van inlevering van de kleine ZZP'er wordt nog onderzocht. Het ligt voor de hand dat bij een kleine kredietfaciliteit, geen Standaard 4410 van toepassing is.

EISEN SBR-KREDIETRAPPORAGE

Vanuit de banken is de eis gesteld dat een SBR-kredietrapportage op fiscale grondslag moet worden opgesteld (artikel 396.6 van titel 9 BW 2). Commerciële grondslagen zijn niet toegestaan.

Voorts is in de bankentaxonomie een aantal aanvullende elementen opgenomen, waarover moet worden gerapporteerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- Vermelding van de WOZ-waarde per object.

'OMDAT DE SBR-KREDIETRAPPORAGE NIEUWE ELEMENTEN BEVAT MOET DE ACCOUNTANT ER EEN NIEUWE OPDRACHT VOOR VERKRIJGEN.'

- Uitsplitsing van openstaande posten debiteuren en crediteuren naar ouderdom: 30/60/90/>90 dagen.
- Niet uit balans blijkende verplichtingen: vermelding van meerjarige verplichtingen zoals huurverplichtingen per contract en in totaliteit.
- Operational leaseverplichtingen in totaliteit en indien de totale waarde van het oorspronkelijke activum meer dan vijftigduizend euro bedraagt, per contract.
- Leningen per contract inclusief voorwaarden.

Veel van deze informatie werd reeds door de banken gevraagd maar werd vaak langs andere kanalen dan via de jaarrekening verkregen. Een aantal aanvullende elementen zal, ter voorkoming van substantiële extra werkzaamheden, in de komende jaren gefaseerd verplicht worden opgenomen. De Gebruikershandleiding Kredietrapportage vermeldt welke elementen in de SBR-kredietrapportage zijn opgenomen, en over welke elementen moet worden gerapporteerd.

WERKZAAMHEDEN ACCOUNTANT

Omdat de SBR-kredietrapportage nieuwe elementen bevat moet de accountant zijn werkzaamheden hierop aanpassen en er een nieuwe opdracht (bevestiging) voor verkrijgen.

De volgende zaken wijzigen daardoor bij een SBR-kredietrapportage:

- nieuwe opdrachtbevestiging (huidige voorbeeld 1.4 uit HRA deel 3 voldoet niet)
- aanpassing/uitbreiding werkprogramma voor de nieuwe elementen;
- elektronische rapportage;
- nieuwe samenstellingsverklaring die voldoet aan artikel 18 Standaard 4410.

De NBA zal op een later tijdstip voorbeelden van een dergelijke opdrachtbevestiging en samenstellingsverklaring publiceren.

MACHTIGING DOOR CLIËNT

Voordat de SBR-kredietrapportage wordt ingediend, geeft de cliënt zijn goedkeuring. Veelal zal dit in het geautomatiseerde proces van de accountant zijn geborgd, en zal de SBR-kredietrapportage eerst aan de cliënt digitaal worden aangeboden. Deze geeft digitaal zijn goedkeuring, waarna de SBR-kredietrapportage automatisch bij het rapportageportaal wordt aangeleverd. Als de goedkeuring door de cliënt niet binnen het geautomatiseerde proces van de accountant is geregeld, moet de accountant voor een alternatief te zorgen. Dit kan eventueel per e-mail of per schrijven, of in de bevestiging van de leiding van de entiteit (LOR), mits deze schriftelijk of elektronisch wordt ontvangen.

ELEKTRONISCHE VERZENDING EN CERTIFICATEN

Omdat er sprake is van een Standaard 4410-opdracht, wordt gesteld dat de accountant bij de SBR-kredietrapportage een samenstellingsverklaring voegt. De accountant dient namelijk zijn betrokkenheid kenbaar te maken.

Bij de SBR-kredietrapportage gaat dit nu digitaal geschieden, daarom heeft de beroepsgroep een certificaat bij de SBR-kredietrapportage verplicht gesteld.

Er zijn de volgende soorten certificaten mogelijk:

1. Een persoonsgebonden certificaat; dit certificaat identificeert de persoon die aangeleverd heeft. Een dergelijk certificaat kan ook uitgereikt worden aan niet-RA's/AA's.
2. Een kantoorcertificaat; hieruit blijkt uitsluitend welke organisatie aangeleverd heeft.
3. Een digitaal persoonsgebonden beroepscertificaat, welke uitsluitend aan RA's/AA's ingeschreven in het accountantsregister worden verstrekt.

De beroepsorganisaties hebben besloten om een gekwalificeerd persoonsgebonden certificaat (ad 1) voor te

Meer op
Accountant.nl
(dossier XBRL)

schrijven bij deze rapportage. Deze persoonsgebonden certificaten dienen in de geautomatiseerde processen van de accountant ingebouwd te worden. Ook indien via de portal van een derde wordt aangeleverd, kan de ontvanger er zich van overtuigen welke persoon verantwoordelijk is voor de aangeleverde rapportage.

OVERGANGSREGIME

Als het om technische redenen voor een accountant niet mogelijk is om met een persgebonden certificaat te ondertekenen is het bij uitzondering toegestaan om tot 31 december 2011 alleen met een kantoorcertificaat (ad 2) te ondertekenen.

DIGITAAL PERSOONS- GEBONDEN BEROEPSCERTIFICAAT

Ter vervanging van de geschreven handtekening van de accountant bij de ondertekening van accountants-verklaringen en assurance-rapporten in elektronische vorm, hebben de beroepsorganisaties overeenkomsten gesloten met een aantal aanbieders van elektronische

'BIJ DE SBR-KREDIETRAPPOR- TAGE ALTIJD EEN SAMENSTELLINGS- VERKLARING AFGEVEN.'

handtekeningen. Het doel hiervan is de invoering van een digitaal persoonsgebonden beroepscertificaat (ad 3). Door het gebruik van dit persoonsgebonden beroepscertificaat kan de gebruiker onomstotelijk vaststellen wie de handtekening heeft gezet en of deze persoon RA en/of AA is.

De beroepsorganisaties adviseren dit persoonsgebonden beroepscertificaat ook voor de SBR-kredietrapportage te gebruiken.

Voor verdere informatie over het aanleveren van SBR-kredietrapportages zie www.rapportageportaal.nl. □

Noot

Hanneke Knoop, registeraccountant, is hoofd Bureau Vaktechniek Grant Thornton in Alphen aan den Rijn en Gerard van IJendoorn, accountant-administratieconsulent, is SBR-projectleider NBA.

ADVIESCOLLEGE BEROEPSREGLEMENTERING

ADVIESCOLLEGE ZET DEUREN OPEN

PETER EIMERS, VOORZITTER ADVIESCOLLEGE BEROEPSREGLEMENTERING (NBA)

Accountants in zwaar weer. Kranten staan er vol mee. En ook social media zijn een dankbaar platform voor het debat. In het decembernummer van 'de Accountant' vroeg Tom Nierop zich in zijn column af waarom er zo weinig accountants (in dit geval van de grote kantoren) zich mengden tussen de twitteraars. Een terechte constatering. Je zou zomaar kunnen denken dat veel accountants geen mening hebben. Die laatste gedachte lijkt onze huidige tijdsbeeld te typeren: als je je niet expliciet laat horen, dan sta je op achterstand. Overigens wil dat niet zeggen dat wie je niet in het openbaar hoort, niet bijdraagt aan verandering.

Accountants hebben huiswerk. Een toezichthouder die indringende vragen stelt, de politiek die zich roert en een beroepsorganisatie die de beroepsregels voor de controle vernieuwt. Deze nieuwe controlestandaarden zijn erop gericht om duidelijker aan te geven wat je als accountant moet doen en duidelijker maakt waarop de toezichthouder je toetst. Maar aan deze nieuwe controlestandaarden moet je wel wennen. We hebben dat gemerkt bij de VERA- en kantoortrainingen: veel discussie, veel vragen. Maar ook veel herkenning. Een oppervlakkige lezer zou kunnen denken dat het alleen maar regeltjes zijn. Maar een goed verstaan-der ziet dat die regels een doel hebben en invulling geven aan bovenliggende principes: het doen van een kwalitatief goede controle in een complexere wordende omgeving. Daarmee is niet gezegd dat regelgeving niet kan knellen.

Soms is dat door daadwerkelijk strenge(re) regels maar soms ook door een verkeerde uitleg waardoor de bovenliggende principes niet meer doorklinken. Dat is jammer en vraagt onze aandacht.

Het Adviescollege Beroepsreglementering is er om een goede beroepsuitoefening te faciliteren en niet om te frustreren. Dat geldt zowel voor accountants, hun opdrachtgevers als de stakeholders in de maatschappij. Vanuit onze breed gedragen visie dat het bestaansrecht van de accountant valt of staat met je werk goed doen. Streng waar nodig, praktisch waar mogelijk. Waarin communicatie een belangrijke factor is.

Daarom zet het Adviescollege Beroepsreglementering de deuren verder open. Eind februari 2011 verspreiden wij een survey onder accountants. We willen weten waar de beroepsregels u belemmeren in uw beroepsuitoefening. Daarmee halen we het net op en kunnen we beter inspelen op de behoeften. Gaat het daadwerkelijk om onwerk-bare regels? Of moeten we de achterliggende logica van de regels beter uitleggen? Maar ook: aan welke ondersteuning is behoefte? Dit geldt zowel voor accountants die controleren, maar ook voor hen die met name samenstellen of adviseren. Of accountants in business.

Het is dan wel geen tweet, maar wel een oproep om mee te werken aan een toekomst waarin accountants er toe blijven doen! □